

ПРИВРЕДНА КОМОРА СРБИЈЕ
CHAMBER OF COMMERCE AND INDUSTRY OF SERBIA

СПОЉНОТРГОВИНСКА РАЗМЕНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
И
РЕПУБЛИКЕ БУГАРСКЕ

Београд, 1. јануар 2018.

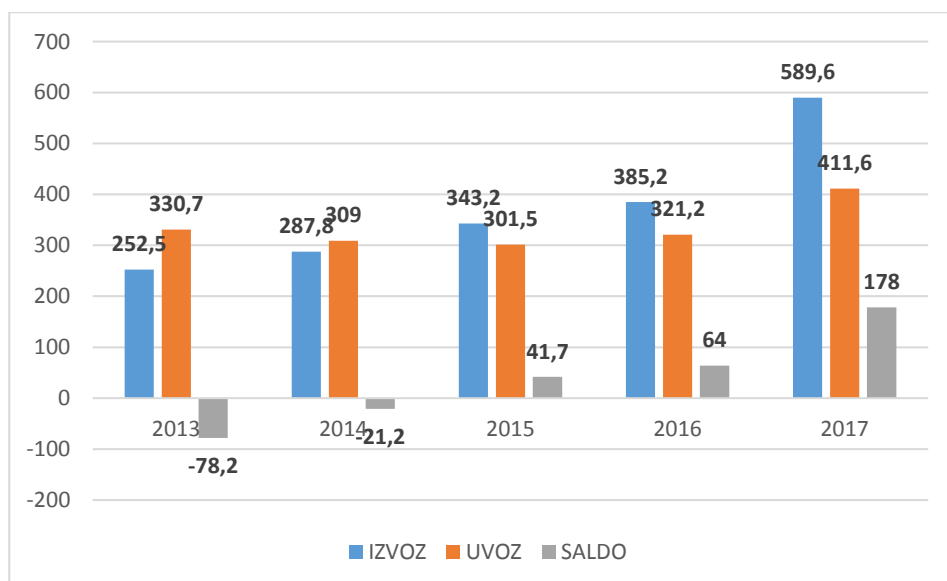
СПОЉНОТРГОВИНСКА РАЗМЕНА

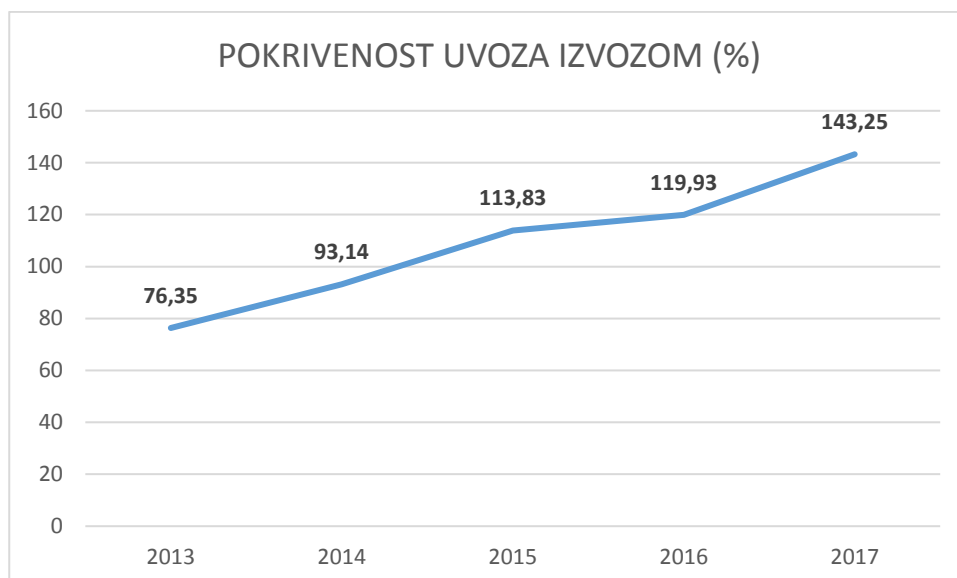
- Према последњим доступним подацима Републичког завода за статистику, у **2017. години** укупна спољнотрговинска размена у роби са Бугарском износила је око **1 милијарду евра**. Укупан извоз у 2017. години износио је 589,6 милиона евра, а на листи земаља у које Србија извози, Бугарска се наша на 7. месту (3,9% у укупном извозу). Укупан увоз у 2017. години износио је 411,6 милиона евра и Бугарска је на 16. месту у укупном српском увозу (2,1% у укупном увозу). У 2017.г остварен је раст спољнотрговинске размене Србије са Бугарском у односу на 2016. годину и суфицит у износу од 178 милиона евра и то пре свега захваљујући расту српског извоза који бележи највећи износ посматрано у периоду од 2008. године. У односу на 2016. српски извоз у Бугарску је порастао за 53%. Покривеност увоза извозом у 2017. години износила је 143,2 %.
- Према доступним подацима Републичког завода за статистику у прва три месеца 2018. године укупна спољнотрговинска размена у роби са Бугарском износила је 228,6 милиона ЕУР. Укупан извоз у прва три месеца 2018. године износио је 146,8 милиона ЕУР и на листи земаља у које Србија извози Бугарска се налази на 7. месту (3,8% у укупном извозу). Укупан увоз у прва три месеца 2018. године износио је 81,7 милиона ЕУР и Бугарска је на 18. месту у укупном увозу Србије (1,6% у укупном увозу). У прва три месеца остварен је суфицит у спољнотрговинској размени на страни Србије у износу од 65,1 милиона ЕУР.

Кретање спољнотрговинске робне размене између Србије и Бугарске у периоду 2013-2017. (у милионима ЕУР)

	2013	2014	2015	2016	2017
ИЗВОЗ	252,5	287,8	343,2	385,2	589,6
УВОЗ	330,7	309	301,5	321,2	411,6
САЛДО	-78,2	-21,2	41,7	64	178
РАЗМЕНА	583,2	596,8	644,7	706,4	1001,2
ПОКРИВЕНОСТ УВОЗА ИЗВОЗОМ (%)	76,35	93,14	113,83	119,93	143,25

Извор: Републички завод за статистику

Извор: Републички завод за статистику

Најзначајнији извозни и увозни производи

TOP 10 IZVOZNIH PROIZVODA

RANG	CARINSKA TARIFA	IZNOS	UČEŠĆE
1	7403110000 - Katode i sekcije katoda,od rafinisanog bakra	98,6	17%
2	1005900000 - Kukuruz,osim semenskog	30,7	5%
3	2710194300 - Gasna ulja,za ostale svrhe,S=<0,001%,bez biodizela	27,6	5%
4	7208390000 - Trake ostale,TV,u koturovima,debljine manje od 3mm	25,7	4%
5	2607000000 - Rude olova i koncentрати	18,4	3%
6	2713200000 - Butumen od nafte	15,8	3%
7	3901209000 - Polietilen,gustine>=0,94,u primarnim oblicima,ostalo	15,5	3%
8	7801100000 - Olovo rafinisano,sirovo	14,6	2%
9	7208380000 - Trake ostale,TV,u koturovima,debljine>=3mm a <4,75mm	14,4	2%
10	2608000000 - Rude cinka i koncentрати	13,7	2%

TOP 10 UVOZNIH PROIZVODA

RANG	CARINSKA TARIFA	IZNOS	UČEŠĆE
1	2603000000 - Rude bakra i koncentрати	59,9	15%
2	9999989999 - Nerazvrstana roba po CT-roba na skladištenju	25,3	6%
3	7403110000 - Katode i sekcije katoda,od rafinisanog bakra	24,5	6%
4	2710194300 - Gasna ulja,za ostale svrhe,S=<0,001%,bez biodizela	23,4	6%
5	7901110000 - Cink sirovi,nelegirani,sa 99,99% ili više cinka	13,7	3%
6	8708991000 - Delovi,ostalo,za montažu:870110,8703,deo 8704,8705	11,4	3%
7	3902100090 - Polipropilen u primarnim oblicima,ostali	8,3	2%
8	9999939999 - Nerazvrstana roba po CT-vojna roba	7,8	2%
9	3916200010 - Monofilamenti,šipke i slično,od poli(vinil hlorida)	6,9	2%
10	2814100000 - Amonijak bezvodni	6,4	2%

TOP 10 IZVOZNIH PROIZVODA -NSST

RANG	CARINSKA TARIFA	IZNOS	UČEŠĆE
1	6821200 - Rafinisani bakar	98,6	17%
2	6732100 - TVP(Fe,neleg.čelik),neprevuč.,Š>=600mm,kotur	49,8	8%
3	0449000 - Kukuruz,ostali	30,7	5%
4	3346030 - Gasna ulja	27,6	5%
5	2874000 - Rude olova i koncentradi	18,4	3%
6	3354100 - Bitumen od nafte i ostali ostaci iz nafte	15,8	3%
7	5711200 - Polietilen specifične gustine 0,94 ili veće	15,5	3%
8	6851200 - Rafinisano olovo,sirovo	14,6	2%
9	2875000 - Rude cinka i koncentradi	13,7	2%
10	2823900 - Otpaci i ostaci od gvožđa i čelika,nn	13,3	2%

TOP 10 UVOZNIH PROIZVODA -NSST

RANG	CARINSKA TARIFA	IZNOS	UČEŠĆE
1	2831000 - Rude bakra i koncentradi	59,9	15%
2	9999900 - Nerazvrstana roba	35,6	9%
3	6821200 - Rafinisani bakar	24,5	6%
4	3346030 - Gasna ulja	23,4	6%
5	6861100 - Cink sirovi,nelegirani	14,4	4%
6	7843900 - Ostali delovi i pribor za motorna vozila	12,8	3%
7	5832000 - Monofilamenti od polimera vinil hlorida	8,4	2%
8	5751100 - Polipropilen,u primarnom obliku	8,3	2%
9	6732400 - TVP(Fe,nel.čelik),neprev.,Š>=600mm,ne kotur.	7,9	2%
10	5226110 - Amonijak bezvodni	6,4	2%

ПРИВРЕДНИ СУБЈЕКТИ

На основу података Министарства финансија Републике Србије – Управа царине, са Бугарском послује 3 145 привредних субјеката у Србији.

- Број привредних субјекат нето увозника из Бугарске – 1 656
- Број привредних субјеката нето извозника у Бугарску – 725
- Број привредних субјеката који остварују спољнотрговинску размену у оба смера - 379
- Укупан број привредних субјеката који остварују спољнотрговинску размену са Бугарском – 3 145

ПРИВРЕДНИ СУБЈЕКТИ СА ВЕЋИНСКИМ БУГАРСКИМ КАПИТАЛОМ У СРБИЈИ

Према подацима Агенције за привредне регистре Републике Србије, на територији Републике Србије регистровано је 634 активна привредна субјекта чији су већински власници држављани Бугарске, односно правна лица регистрована у Бугарској.

Највећи број привредних субјеката регистиван је у следећим делатностима:

1. Трговина на велико и мало и поправка моторних возила (302)
2. Прерађивачка индустрија (70)

3. Административне и помоћне услужне делатности (59)
4. Стручне, научне, иновационе и комуникационе (59)

ПОТЕНЦИЈАЛ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ САРАДЊЕ

Један од основних приоритета у даљој сарадњи са Републиком Бугарском је даље повећање робне размене, пре свега нашег извоза, где највеће могућности за повећање постоје код производа прехрамбене индустрије и индустрије грађевинског материјала. Даље повећање обима размене, може се остварити кроз додатну диверсификацију структуре извоза, односно повећањем учешћа у извозу производа са већим степеном обраде.

Могућности за дугорочну сарадњу са Републиком Бугарском постоје у: енергетици (електроенергетика, нафта и гас), пољопривреди (производња механизације и прехрана), производњи намештаја, керамике, индустрији електричних машина и апарата, аутомобилској индустрији, саобраћају, туризму (реализацији пројеката из Дунавске стратегије, као и креирање заједничке, регионалне туристичке понуде и заједничког наступа на трећим, првенствено прекоморским тржиштима - државе средње и источне Азије и САД, и грађевинарству, трансграничној и регионалној сарадњи, реализацији пројеката из Дунавске стратегије.

Такође, постоји могућност за даље развијање сарадње две земље на пољу сарадње српских и бугарских компанија оснивањем заједничких компанија, које би се појавиле на оним тржиштима са којима Република Србија има споразуме о слободној трговини, као што су земље Западног Балкана, Евроазијског економског савеза и Турске. Један од начина за повећање билатералних трговинских односа је и појачано учешће бугарских инвеститора у производним, извозно оријентисаним делатностима.

ИНВЕСТИЦИЈЕ

Почев од 2014. године Народна банка Србије је, у складу са смерницама ММФ-а и у склопу придруживања Европској унији, променила методологију обрачуна страних директних улагања (коришћењем „Приручника за израду платног биланса и међународне инвестиционе позиције бр. 6 ММФ-а“) и према новој методологији нето страна директна улагања се добијају као разлика нето повећања финансијске активе (нето излазне инвестиције, односно приливи и одливи по основу улагања резидената у иностранство) и нето повећања финансијских обавеза (нето улазне инвестиције, односно приливи и одливи по основу улагања нерезидената у Србију) и обухватају улагања у новцу, роби, конверзију дуга у капитал, међукомпанијске кредите и реинвестирану добит. Према овој методологији, укупна нето улагања бугарских резидената у Србију у периоду 2010-2017/6 године износила су 138,4 милиона евра и Бугарска се налази на 20. месту међу земљама највећим инвеститорима у Србији.

Нето улазне инвестиције (приливи и одливи по основу улагања нерезидената у Србију) - у милионима евра -								
2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017/6	УКУПНО
10,3	3,0	39,5	36,4	22,5	10,7	7,0	8,8	138,4

Извор: НБС

Највеће инвестиције бугарских компанија у Србији – РАС база инвестиција

Евиденција РАС-а врши се према земљи порекла компаније која је инвестирала, а на основу истраживања РАС-а о страним директним улагањима (СДИ) по компанијама и извештаја самих компанија о висини инвестиције. Због непостојања законске регулативе о извештавању компанија о висини инвестиције, следећи подаци се могу узети само као индикативне вредности. С тим у вези, а сходно наведеним разлозима, РАС евиденција не обухвата улагања свих компанија, као ни сва улагања по појединачним компанијама

Р.Б.	Назив компаније	Општина	Планиран износ улагања (у мил.ЕУР)	Планирани број радних места
1.	IRELY	ПИРОТ	-	-
2.	MONBAT Plc.	ИНЂИЈА	8.0	25*
3.	Kalinel	БРАЊЕ	0,7	80*
4.	Sopharma Trading AD	БОСИЛЕГРАД	-	12*

Извор: РАС

*АПР (2016)

Напомена: Због непостојања званичних података о висини улагања по појединачним компанијама, наведени подаци добијени су на основу истраживања које спроводи РАС и обухватају како реализоване, тако и планиране инвестиције. Иако РАС настоји да обезбеди што тачније информације о инвестицијама, Агенција не прихвата одговорност за евентуалне нетачне или непотпуне податке.

ПРАВНО РЕГУЛАТОРНИ ОКВИР

Најважнији међудржавни споразуми од значаја за развој билатералних економских односа:

- о економској сарадњи („Службени гласник РС-Међународни уговори“, број 42/09),
- о подстицању и заштити инвестиција („Службени лист РС-Међународни уговори“, број 4/96),
- о избегавању двоструког опорезивања („Службени лист РС-Међународни уговори“, број 1/99),
- о сарадњи у области туризма („Службени лист РС-Међународни уговори“, број 6/98)
- о царинској сарадњи („Службени лист РС-Међународни уговори“, број 2/98).

АКТИВНОСТИ ПКС НА УНАПРЕЂЕЊУ САРАДЊЕ

Средином 2001. године је потписан Споразум о сарадњи ПКС и Бугарске индустријске коморе. У марту 2005. године је потписан Протокол о сарадњи привредних комора Србије и Бугарске, којим је резултирало формирање Секције за Бугарску у Привредној комори Србије.

У оквиру програма прекограничне сарадње успешно је реализован пројекат оснивања Српско-бугарске привредне коморе, у којој су водећи партнери РПК НИШ, РПК Зајечар и РПК Лесковац са српске, а „Бугарски инвестициони форум“, Софија и Регионална привредно-индустријска комора, Видин, са бугарске стране.

Такође, током званичне посете председника Р. Србије Т. Николића Републици Бугарској, септембра 2013.г. одржан је Српско-бугарски пословни форум на коме је учествовало преко сто компанија из обе земље из сектора фармацеутике, информатике, транспорта и логистике, прехранбене, гумарске, металске и електро индустрије и туризма.

У 2015. години одржана су два значајна догађаја за привредну сарадњу две земље, посета председника Бугарске, Росена Плевнелиева, Привредној комори Србије у марту 2015. године и Пословни форум Србија - Бугарска, такође одржан у Привредној комори Србије, поводом Другог заседања заједничке међувладине српско-бугарске комисије за економску сарадњу, у јуну 2015. године. Након другог заседања Заједничке комисије потписан је Протокол о сарадњи између Уније

послодаваца Србије (УПС) и Бугарске асоцијације послодаваца и индустријалаца (КРИБ). Током истог заседања, бугарска страна је предложила да се у наредном периоду потпише Меморандум о разумевању између Бугарске агенције за инвестиције (БАИ) и Извршне агенције за подршку малим и средњим предузећима (ИАНМСП) са надлежним институцијама на српској страни.